

અધ્યાય ૩૪

ઉદી-મહિમા

શ્રી ગણેશાય નમઃ । શ્રી સરસ્વત્યૈ નમઃ । શ્રી ગુરુભ્યો નમઃ ।
શ્રી કુલદેવતાયૈ નમઃ । શ્રી સીતારામચંદ્રાભ્યાં નમઃ ।
શ્રી સદ્ગુરુસાઈનાથાય નમઃ ।

આ અધ્યાયમાં ઉદીની મહત્તાનું વર્ણન ચાલુ છે. દેહ પર લગાડવાથી ઉદી કેવી અકસીર નીવડે છે તેનાં દષ્ટાંત અહીં આપ્યાં છે.

એક દાકતરનો ભત્રીજો : નાસિક જિલ્લામાં માલેગાવમાં એક ડિગ્રીધારી દાકતર રહેતા હતા. તેમના ચાર વર્ષના ભત્રીજાને હાડવ્રણના ક્ષયને લીધે હાડકું સડતું હતું. તેના ભત્રીજાના ઉપાય એ દાકતરે તેમજ તેના મિત્ર દાકતરોએ કરી જોયા. છેવટ વાઢકાપ પણ કરી. છતાં કશો ફાયદો થયો નહિ કે બાળકને દુઃખ ઓછું થયું નહિ. એથી તેનાં માબાપને એક સ્નેહીએ કોઈ દૈવી સહાય લેવાની સલાહ આપીને કહ્યું કે ‘શિરડીના સાઈબાબા દષ્ટિમાત્રથી ઘણાં દર્દો મટાડે છે. તેથી તેમની પાસે છોકરાને લઈ જાઓ.’ એથી તેને લઈ તેનાં માબાપ શિરડી આવ્યાં. બાબાને સાષ્ટાંગ પ્રણામ કરી છોકરાને બાબા પાસે બેસાડ્યો અને તેના પર દયા કરી બચાવી લેવા નમ્રતાથી બાબાને અરજ કરી. દયાળુ બાબાએ તેમને આશ્વાસન આપીને કહ્યું, “જે લોકો આ મસીદનો આશ્રય લે છે તેમને જીંદગીભર, અરે અનંતકાળ લગી કશું જ સહન કરવા જેવું રહેતું નથી. માટે હવે ચિંતા ન કરો. ઉપર ઉદી લગાડો. એક અઠવાડિયામાં તેને આરામ થઈ જશે. ભગવાનમાં શ્રદ્ધા રાખો. આ મસીદ નથી. આ દ્વારકામાઈ છે. આનાં પગથિયાં ચડનાર તરત નિરોગી બની સુખી થાય છે અને બધાં દુઃખોનો અંત આવે છે.” બાબાએ પાસે બેઠેલા છોકરના પ્રણામ પર હાથ ફેરવી તેના પર પ્રેમથી દષ્ટિ કરી. દર્દીને આનંદ થયો. ઉદી લગાડતાં જ દર્દ મટવા લાગ્યું. થોડા દહાડામાં સાવ આરામ થઈ ગયો. આમ ઉદી વડે તથા બાબાની દયાળુ દષ્ટિ વડે પુત્રને આરામ થયેલો જોઈ કૃતકૃત્ય બની બાબાનો આભાર માની તેઓ ઘેર ગયા.

ઉદી-મહિમા

૨૧૮

આ વાત જાણીને એ બાળકનો કાકો પેલો દાકતર ભારે અચંબો પામ્યો. પોતે કોઈ કામસર મુંબઈ જતાં માર્ગમાં શિરડી બાબાનાં દર્શન કરવા તેને તીવ્ર ઇચ્છા થઈ. પણ માલેગાવ તથા મનમાડ તે હતા ત્યારે કોઈએ બાબાની વિરુદ્ધ વાતો કરી તેમના કાનમાં ઝેર રેડ્યું હતું. તેથી શિરડી જવાનો વિચાર માંડી વાળ્યો અને સીધા મુંબઈ ગયા. રજના દિવસ અલીબાગમાં જ ગાળવાનું નક્કી કર્યું. પણ મુંબઈમાં ઉપરા ઉપરી ત્રણ રાત સુધી તેમના કાને અવાજ આવ્યા કર્યો કે “હજુ તને મારામાં શ્રદ્ધા નથી?” એથી વળી દાકતરનો વિચાર બદલાયો અને શિરડી જવા નક્કી કર્યું. મુંબઈમાં તેમને એક ચેપી તાવના દર્દીને તપાસવાનો હતો. તેનો તાવ જ ઉતરતો નહોતો. તેથી કદાચ શિરડી જવાનું મુલતવી રાખવું પડશે એમ તેમને થતું હતું. છતાં મનમાં પરીક્ષા કરવા ઇચ્છા કરીને દાકતર બોલ્યા, “જો આ દર્દી આજે સાંજે થઈ જાય તો હું શિરડી કાલે જઈશ.” અજબ જેવું તો એ છે કે જેવો તેમણે મનમાં આ સંકલ્પ કર્યો તેવો જ પેલા દર્દીનો તાવ ઉતરવા માંડ્યો અને તેનું ‘ટેમ્પરેચર નોર્મલ’ થયું. પછી નક્કી કર્યા મુજબ દાકતર શિરડી ગયા. બાબાનાં દર્શન કરી ચરણમાં સાષ્ટાંગ પ્રણામ કર્યાં. બાબાએ આપેલા આવા અનુભવને લીધે તે બાબાના પરમ ભક્ત બન્યા. ચાર દહાડા સુધી ત્યાં રોકાયા અને બાબાનાં ઉદી-આશીર્વાદ મેળવી તે ઘેર આવ્યા. એક પખવાડિયામાં જ તેમની ઇચ્છા મુજબ વિન્નપુર બદલી થઈ. આમ ભત્રીજાના દર્દના બહાને દાકતરને બાબાનાં દર્શનની તક મળી અને સંતના ચરણમાં સદાનો પ્રેમ બંધાયો.

ડૉ. પિલ્લાઈ : ડૉ. પિલ્લાઈ બાબાના પરમ ભક્ત હતા. બાબા પર તેમને સાચો પ્રેમ હતો. બાબા તેમને ભાઈ (અર્થાત્ ભાઈ)ને નામે બોલાવતા અને તેમની જોડે વાતચીત કરતા તથા સલાહ પણ લેતા હતા. બાબુમાં જ બેસાડતા. એક વાર ડૉ. પિલ્લાઈને વાળાના દર્દની ભારે પીડા ઊપડી. તેથી કાકાસાહેબ દીક્ષિતને તેમણે કહ્યું, “મને પીડા બહુ થાય છે, સહન થતી નથી. આના કરતાં તો મોત સાહુ. ગત જન્મના કોઈ કર્મના લીધે જ આ પીડા હશે એમ હું માનું છું. પણ તમે બાબા પાસે જઈ મારા વતી અરજ કરો કે મારી આ પીડા બંધ કરે અને મારા ભાવિ દસ જન્મમાં તે વહેંચી દે, જેથી દર જન્મમાં થોડી થોડી જ પીડા ભોગવવાની રહે. માટે એટલું કરવા બાબા પાસે જઈ વિનતિ કરો.” શ્રી દીક્ષિતે બાબા પાસે જઈને

આ વાત કરી ત્યારે બાબા બોલ્યા, “તેને કહેજે, કંઈ ડરે નહિ. દસ જન્મકર્મનાં ફળ તથા પીડા ભોગવાઈ જઈને પૂરાં થશે. ભૌતિક-આધિભૌતિક કલ્યાણ કરનારો હું અહીં બેઠો છું તો પછી તેણે મોત શા વાસ્તે માગવું જોઈએ ? ખભા પર બેસાડીને તેને અહીં લઈ આવો. તેની સર્વ પીડા સદાને માટે જતી રહે એવું કરશું.”

એ સ્થિતિમાં પિલ્લાઈને મસીદમાં લાવ્યા અને બાબાની જમણી બાજુ ફકીરબાબા બેસતા ત્યાં બેસાડ્યા. બાબાએ તેને પોતાને તકિયો આપીને કહ્યું, “શાન્તિથી અહીં સૂઈ જ અને આનંદ કર. સાચો ઉપાય તો ગત જન્મનાં કર્મ ભોગવ્યે જ છૂટકો છે; આપણા સુખ-દુઃખનાં કારણ આપણાં કર્મ જ છે, માટે જે કંઈ આવે તે સહન કરી લેવું. અલ્લા જ તેનો અંત લાવે છે અને રક્ષા કરે છે. માટે તેનું જ સદા સ્મરણ કરવું. તે જ તારી સંભાળ લેશે. માટે તન-મન-ધન-વાણીથી તું તેના ચરણનો સંપૂર્ણ આશ્રય લે અને પછી તે શું કરે છે તે જુઓ.” જવાબમાં ડૉ. પિલ્લાઈએ કહ્યું, “બાબા, પગ પર નાનાસાહેબે પાટો બાંધ્યો છે પણ કશો ફાયદો લાગતો નથી.” ત્યારે બાબા બોલ્યા, “નાના મૂર્ખ છે. એ પાટો છોડી નાંખ. નહિ તો મરી જઈશ. જોજે, હવે એક કાગડો આવશે અને તેના પર ચાંચ મારશે. પછી તને સારું થઈ જશે.”

આ વાત ચાલતી હતી ત્યાં એક અબ્દુલ નામે માણસ આવ્યો. તે નિત્ય ફાનસ સાફ કરતો હતો તથા મસીદ વાળતો હતો. તેણે વાળવાનું શરૂ કર્યું. ડૉ. પિલ્લાઈ પગ લાંબો કરીને સૂતા હતા. તેના પગ પર અચાનક જ અબ્દુલનો પગ પડી ગયો. પિલ્લાઈનો પગ સૂજીને પાકી ગયો હતો. જેવો તેના આ પાકેલા ભાગ પર અબ્દુલનો પગ પડ્યો તેવો જ તે ભાગ ફૂટી ગયો અને અંદરથી સાત વાળા નીકળી આવ્યા. એ વેળા તેને અસહ્ય પીડા થઈ. તેથી પિલ્લાઈ મોટેથી રાડારાડ પાડવા લાગ્યા. પણ થોડી જ વારમાં પીડા શાંત થવા માંડી. ત્યારે તે રુદ્ધન જોડે ગાવા લાગ્યા હતા. એ વખતે બાબા બોલ્યા : જુઓ, હવે આપણા ભાઉ સાન્ન બની ગયા છે.” ત્યારે પિલ્લાઈએ પૂછ્યું કે ‘કાગડો ક્યારે આવીને ચાંચ મારશે?’ બાબાએ ઉત્તર દીધો, “તે કાગડો ન જોયો? હવે તે ફરીથી નહિ આવે. આ અબ્દુલ જ કાગડો થઈને આવ્યો હતો. હવે વાડામાં જઈને આરામ કર. જલદી સાન્ને થઈ જઈશ.”

ઉદી લગાડવાથી તથા તે પાણીમાં નાંખી પીવાથી અન્ય કશી જ સારવાર વિના દસ દિવસમાં પિલ્લાઈનું દર્દ મટી ગયું અને બાબાની આગાહી મુજબ તેને રૂઝ પણ આવી ગઈ.

શામાની ભાભી : શામાનો નાનો ભાઈ બાપાજી શિરડીમાં સાંજીળ નામના કૂવા નજીક રહેતો હતો. એક વાર તેની સ્ત્રીને પ્લેગ થયો. ખૂબ તાવ આવ્યો અને સાથળના મૂળમાં બે ગાંઠો નીકળી. બાપાજી શામા પાસે દોડી આવીને બધી વાત કરી રડવા લાગ્યો. શામા ગભરાઈ ગયા અને નિત્યની ટેવ પ્રમાણે બાબા પાસે જઈ સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરી સર્વ વાત વિવેકથી કહી તથા સહાય કરવા યાચના કરી અને પોતાના ભાઈને ઘેર જવા રજા માગી. ત્યારે બાબાએ કહ્યું, “આટલી મોડી રાત્રે જતો નહિ. તેને ઉદી મોકલી આપ. તાવ કે ગાંઠોથી શું કામ ડરે છે? પ્રભુ જ આપણા માલિક પિતા છે. જોતજોતમાં તેને આરામ થઈ જશે. અત્યારે જતો નહિ, સવારે જજે, અને જઈને ઝટ પાછો આવજે.”

શામાને પણ બાબાની ઉદીમાં સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા હતી. બાપાજી જોડે ઉદી મોકલી. તેણે જઈને એ ગાંઠો પર લગાડી તથા પાણીમાં મેળવીને પાઈ. જેવી ઉદી પેટમાં ગઈ તેવો જ તેને ખૂબ પરસેવો વળ્યો અને તાવ નરમ પડ્યો તથા ઊંઘ સારી આવી. બીજે દહાડે સવારે તાવ નહોતો અને ગાંઠો પણ બેસી ગઈ હતી. આમ બાઈને સાળ થયેલી જોઈને બાપાજી આશ્ચર્ય પામ્યા. સવારે બાબાની રજા લઈ શામા ત્યાં આવ્યા. ત્યારે ભાભીને તો ચૂલા પાસે બેસી ચા બનાવતી જોઈ. તેથી તેને પણ આશ્ચર્ય થયું. ભાઈને પૂછવાથી જાણ્યું કે બાબાની ઉદી વડે જ તેને એક રાતમાં જ સંપૂર્ણ આરામ થઈ ગયો. ત્યારે ‘સવારે જઈને ઝટ પાછો આવજે’ એ બાબાના વચનના અર્થની શામાને પ્રતીતિ થઈ.

શામા ચા પીને પાછા મસીદમાં આવ્યા અને પ્રણામ કરી બાબાને કહ્યું, “દેવ, આ આપની કેવી લીલા છે? પ્રથમ આપ તોફાન ઊભું કરો છો અને અમને ચિંતામગ્ન બનાવો છો. અને તરત જ તોફાન શમાવી અમને શાન્તિ આપો છો!” ત્યારે બાબાએ ઉત્તર દીધો, “તને ખબર છે? કર્મના માર્ગ ગહન છે. હું કંઈ કરતો નથી. અદષ્ટને લીધે જે કંઈ બને છે તેની જવાબદારી લોકો મારી માથે ઓઢાડે છે.

હું તો માત્ર તેનો સાક્ષી છું, પ્રભુ જ કર્તાહર્તા છે. પ્રભુ અત્યંત દયાળુ પણ છે. હું કંઈ દેવ કે ઈશ્વર નથી. હું તો પ્રભુનો આજ્ઞાકિત સેવક છું. નિરંતર તેમનું સ્મરણ કરું છું. અહંત્વ છોડીને જ માણસ પ્રભુનો ઉપકાર માને છે અને તેના પર સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા રાખે છે. તેનાં સર્વ બંધન કપાઈ જાય છે અને મુક્તિ પામે છે.”

ઈરાનીની પુત્રી : હવે એક ઈરાની ગૃહસ્થનો અનુભવ સાંભળો. તેની નાની પુત્રીને કલાકે તાણ આવતી હતી. તાણ આવે ત્યારે બધાં અંગ અમળાઈ જઈ સંકોડાઈ જતાં અને તે બોલી શકતી નહિ. બેભાન થઈ પડી રહેતી. આ દર્દ કોઈ ઉપાયથી મટતું નહોતું. તેના પિતાને કોઈ મિત્રે કહ્યું, “સાઈબાબાની ઉદી પુત્રીને આપો. વિલેપાર્લેના કાકા દીક્ષિત પાસેથી ઉદી મળશે.” અને એ ઈરાનીએ ઉદી લાવી દરરોજ પાણીમાં મેળવી પુત્રીને આપવા માંડી. પ્રારંભમાં દર કલાકે તાણ આવતી તે ધીમી પડી. સાત સાત કલાકે આવવા લાગી. અને થોડા દહાડા પછી તેને સાવ આરામ થઈ ગયો.

હર્દાના ગૃહસ્થ : મધ્ય પ્રાંતમાં આવેલ હર્દાના એક વૃદ્ધ માણસને પથરીનું દર્દ હતું. સામાન્ય રીતે આવી પથરી વાઢકાપથી કાઢી લે છે. તેથી લોકોએ તેને વાઢકાપની સલાહ આપી. પણ નબળાઈ તથા વૃદ્ધાવસ્થાને લીધે મનોબળ રહ્યું નહોતું. તેથી વાઢકાપની તેની હિંમત થતી નહોતી. એવામાં ત્યાંના ઇનામદાર આવી ચડ્યા. તે બાબાના ભક્ત હતા અને સાથે ઉદી રાખતા હતા. મિત્રોના કહેવાથી પેલા વૃદ્ધ માણસનો પુત્ર તેમની પાસેથી થોડી ઉદી લઈ ગયો અને પાણીમાં મેળવીને પાઈ દીધી. પાંચ જ મિનિટમાં જેવી ઉદી પેટમાં ગઈ તેવી જ પેલી પથરી પેશાબ સાથે બહાર નીકળી ગઈ અને તેને જલદીથી આરામ થયો.

મુંબઈની એક બાઈ : મુંબઈની કાયસ્થ પ્રભુ જ્ઞાતિની એક બાઈને દરેક પ્રસૂતિ વખતે ભારે પીડા થતી હતી. પોતે સગર્ભા થતાં જ મનમાં ભારે ફફડાટ થતો અને શું કરવું તે સૂઝતું નહિ. બાબાના એક કલ્યાણના ભક્ત શ્રીરામ મારુતિએ બાઈના ઘણીને સુખરૂપ પ્રસૂતિ અર્થે શિરડી બાબા પાસે જવાની સલાહ આપી. બાઈ સગર્ભા થઈ ત્યારે ઘણી-ઘણિયાણી શિરડી આવ્યાં અને થોડો સમય ત્યાં રોકાયાં. નિત્ય બાબાનું પૂજન કરતાં અને સત્સંગનો લાભ લેતાં હતાં. થોડા વખત

બાદ પ્રસૂતિનો સમય આવ્યો અને દર વખતની માફક ગર્ભાશયના માર્ગમાં આડું આવ્યું. બાઈને પ્રસૂતિની પીડા ઉપડી. શું કરવું તે સૂઝતું નહોતું. દુઃખમુક્તિ માટે બાઈ બાબાની સ્તુતિ કરવા લાગી. દરમ્યાન પડોશમાંથી કેટલીક બાઈઓ આવી અને બાબાની સહાયની યાચના કરી તથા ઉદીનું પાણી પાચું. પાંચ જ મિનિટમાં બાઈને સહીસલામત સુખરૂપ પ્રસૂતિ થઈ. પણ ભાવિ મુજબ છોકરું મરેલું અવતર્યું. ત્યારથી એ બાઈની ચિંતા તથા પીડા ટળી ગયાં. સુખરૂપ પ્રસૂતિ માટે બાબાનો ઉપકાર માની બાઈ સદાને માટે કૃતજ્ઞ બની.

**સ્વસ્તિ શ્રી સંતસબ્જનપ્રેરિતે ભક્તહેમાડપંતવિરચિતે
શ્રી સાઈસમર્થસચ્ચરિત્રે “ઉદી મહિમા”
નામ ચોત્રીસમો અધ્યાય સંપૂર્ણ
। શ્રી સદ્ગુરુસાઈનાથાર્પણમસ્તુ । શુભં ભવતુ ।**